

George Bacovia - Lacustra

Publicata in primul volum de versuri, aparut in 1916, sub titlul simbolic "Plumb", poezia "Lacustra" este o emblema a viziunii artistice bacoviene, exprimand o stare de spirit, intr-o atmosfera specifica unei realitati poetice originale. Raportul natura-om, frecvent in creatiile romanticilor, este perceput, in poezia simbolista, dintr-o noua perspectiva, caci planul exterior (al naturii si al lumii materiale) parin sugestii multiple, pare a fi determinantul vietii psihice, prelungind sentimentul terorizant al traiirii intr-o realitate ostila.

Cele patru catrene ale poeziei, structurate intr-o simetrie perfecta, concentreaza motive si teme specifice viziunii simboliste: al ploii, al golului sufletesc, al singuratatii si al nevrozei. Pe fundalul adanc si larg dimensionat al timpului si spatiului, este proiectat motivul insingurarii totale a poetului, si al terorii de "umed", ca simbol al dezagregarii universului, si al mortii iminente.

Din perspectiva categoriilor de spatiu si timp, se poate observa in poezie, conjugarea planului existential cu planul evocativ, al realitatii cu visul (prima si ultima strofa). Cele doua calitati se contopesc, sugerand dimensiunea infinitului, in spatiu si timp, si a monotoniiei, la nivelul starii sufletesti. Ideea este sustinuta din punct de vedere artistic, prin senzatia auditiva, creata in prima strofa de obsesia ploii (repetitia verbului "a auzi") si de metafora, cu o extraordinara forta sugestiva "Aud materia plangand". Dealtfel, sentimentul care se degaja din intreaga poezie este acela al instabilitatii funciare a fiintei, al precaritatii ei, cauzat de spectacolul unei materii aflate in dezagregare continua, apa fiind un simbol al eroziunii si al instabilitatii. Sentimentul de monotonie exasperanta, sugerat si prin muzicalitatea interioara a verbelor la gerunziu ("plound", "plangand"), de teroare sub amenintarea descompunerii universale, se adanceste treptat, atingand momentul culminant, al crizei singuratatii si al neantului. In acest sens, se revine in finalul poeziei la prima strofa, care se repeta, modificandu-se doar versul al doilea, si convertind astfel realitatea materiala in viata sufleteasca. Prin structurile gramaticale si lexicale ingenios construite (elemente care dezvaluie motivul ploii: plangand, lacustre, unde, val, mal, pilotii; simboluri ale insingurarii: folosirea in exclusivitate a persoanei I, evidenta la nivel verbal si pronominal, precum si al timpului prezent al verbului) sunt potentate trairile afective.

Pentru a sublinia sentimentul de solitudine, de "gol istoric", timpul realitatii prezente este transferat in alte timpuri, in anistorie. Prezenta locuintei lacustre generalizeaza impresia de intoarcere in timp. Podul ramas la mal, in contextul existentei primitive, inseamna un pericol. Intreaga stare sufleteasca a poetului este redata acum prin intermediul senzatiiilor.

De la planul oarecum concret, de enumerare a senzatiiilor organice, din strofa a doua, se trece la un nivel abstract, meditativ si simbolic, in strofa a treia. Metaforele: "Un gol istoric se intinde (...) Si simt cum de atata ploaie Pilotii grei se prabusesc", sustinute prin sintagme-cheie, sugereaza teama de neant, apasarea sufleteasca, suferinta si infrangerea poetului, damnat prin conditia lui sociala.